
Eikenprocessierups

Tot op de huid
Christiaan Bakker

Ik loop met de ietwat verwilderde maar Freek Vonkiaans enthousiaste bioloog door de tuin. Zijn wit ingesmeerde armen steken fel af tegen alle kleuren om ons heen. Het is opmerkelijk hoeveel er beweegt en leeft in de zomer op zo'n kleine oppervlakte - als je er maar oog voor hebt.

„Kijk, dat is een kapoentje”, zegt hij trots, wijzend naar het rood-zwarte bolhoedje met poten. „En hij heeft ruzie met de mieren.”

Inderdaad, de Slag om de Hortensia is in volle gang en het zwarte leger gaat deze strijd winnen... Zo lijkt het althans. Tot de tweede - ook

autodidactisch opgeleide - veldbioloog zich in het gesprek mengt en voorstelt het kapoentje te vangen en zo (onbewust) van de ondergang te redden.

Er vindt kort overleg plaats tussen de drie- en vierjarige maarschalken en ze besluiten het kapoentje mee te nemen. De mieren en ik blijven wat verbouwereerd achter. De aandacht gaat totaal niet meer naar ons uit.

Ik filosofer voor me uit dat qua insecten-aandacht het sowieso nu niet de tijd van de mier is. De rupsjes-nooit-genoeg van mensen-attentie zijn de eikenprocessierups op de

vaste wal, en zijn neefje de bastaardsatijnrups op de Wadden. Bij elke bult of vlaag van jeuk zijn zij de eersten in het verdachtenbankje: dat zijn toch echt uw haren die we op de plaats delict aantreffen! U hebt hier recent in de buurt rondgeslopen!

Dat is een tijd anders geweest, want tot 1980 is er maar een keer een echte plaag beschreven. In 1878 (!) was de invasie zo massaal dat er een groot gebied rond Nijmegen werd afgesloten voor mens en vee.

De vervelende jeukklachten ontstaan doordat de rups tot wel 700.000 haartjes op zijn vel heeft. Deze lijken op pijlen met aan het eind een weerhaakje. Ze zijn niet voor ons bedoeld, maar voor hun vijand, de sluipwesp. Helaas haken de haartjes ook makkelijk aan onze

**Ontstekingscellen
spurten er op af,
bakken aan
jeukfactoren komen
vrij. Krabben maar!**

huid en dit geeft een heftige reactie van irritatie. Ontstekingscellen spurten er op af, bakken aan jeukfactoren komen vrij. Krabben maar!

De haartjes kunnen zelfs ook indirect via de lucht op beddengoed of wasgoed terecht komen en jeuk veroorzaken. Binnenblijven is dus

niet de oplossing. Bovendien ook niet het standaard-zomeradvies van de dermatoloog, want zon - zonder verbranding - en buitenlucht zijn goed voor u.

Ik kijk op van het staren naar de mierenhoop en zie dat de heren naast mij zijn gepositioneerd. Het bakje met lieveheersbeestje samen vasthoudend, roept de jongste, wijzend naar mijn inmiddels rood verkleurde arm uit: „Hé, nog een kapoentje!”

Ik voel dat er naast een glimlach ook schaamrood op mijn kaken verschijnt. Zomer en zon zijn goed voor u, maar mijn zomeradvies is: vergeet vooral uzelf niet in te smeren! Fijne zomer gewenst.

▶ Christiaan Bakker is dermatoloog in ziekenhuis Nij Smellinghe